TBMM
HALKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI
Sayı :20890
Tarih :28.10.2026

52251

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın **Adalet Bakanı Akın Gürlek** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğünün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Serhat EREN
Diyarbakır Milletvekili

Uluslararası bağımsız bir kuruluş olan World Justice Project (WJP) tarafından açıklanan Hukukun Üstünlüğü Endeksi verilerine göre Türkiye, 2026 yılında 143 ülke arasında 117. sırada yer almıştır. Türkiye'nin genel hukukun üstünlüğü puanı 2015 yılındaki 0,46 seviyesinden gerileyerek 2026 yılında 0,41 seviyesine düşmüştür.

Endeksi oluşturan temel boyutlar incelendiğinde; Hükümet Yetkilerinin Sınırlandırılması (0,03), Temel Haklar (0,03) ve Ceza Adaleti (0,03) alanlarındaki puanların küresel ortalamaların (sırasıyla 0,53, 0,55 ve 0,47) çok altında kaldığı görülmektedir. Ayrıca Sivil Adalet (0,04), Açık Hükümet (0,04) ve Düzenleyici Uygulama (0,04) başlıklarında da ciddi bir gerileme söz konusudur. Bu tablo, yargı bağımsızlığı, hukuki güvence ve hak ihlalleri konusunda somut adımlar atılması ve adalet sisteminde kapsayıcı reformların hayata geçirilmesi gerektiğini ortaya koymaktadır.

Bu bağlamda,

1. WJP Hukukun Üstünlüğü Endeksi'nde Türkiye'nin genel puanının 2015 yılındaki 0,46 seviyesinden 2026 yılında 0,41 seviyesine gerilemesi ve 143 ülke arasında 117. sıraya düşmesi Bakanlığınızca nasıl değerlendirilmektedir?
2. Türkiye'nin Ceza Adaleti (0,03) ve Sivil Adalet (0,04) alanlarında aldığı puanların küresel ortalamaların (0,47 ve 0,54) gerisinde kalmasının nedenlerine ilişkin Bakanlığınız bünyesinde yapılmış bir etki analizi bulunmakta mıdır?
3. Hükümet Yetkilerinin Sınırlandırılması (0,03) ve Temel Haklar (0,03) göstergelerindeki düşük performansın iyileştirilmesi, idarenin yargısal denetiminin etkinleştirilmesi ve hak ihlallerinin önlenmesi amacıyla yürütülen somut bir reform çalışması var mıdır?
4. Açık Hükümet (0,04) ve Yolsuzlukla Mücadele (0,05) faktörlerinde küresel ve bölgesel ortalamaların altında kalınması karşısında, kamu yönetiminde şeffaflık, bilgi edinme hakkı ve hesap verebilirliği artırmak adına hangi yasal ve idari tedbirler planlanmaktadır?
5. Bakanlığınızın, Türkiye'nin uluslararası hukukun üstünlüğü endekslerindeki sıralamasını yükseltmek, yargı bağımsızlığını ve adalet sistemine olan toplumsal güveni sağlamak amacıyla önümüzdeki dönem için belirlediği somut eylem planı ve takvim nedir?